

KÖNYVISMERTETÉS

BARINA Zoltán (ed.): *Distribution atlas of vascular plants in Albania*. – Hungarian Natural History Museum, Budapest, 2017, 492 pp. ISBN: 978-963-9877-29-0 (hardback)

A Balkán flórájának és vegetációjának feltárásában az elmúlt évszázadok alatt számos kiváló magyar botanikus vállalt kiemelkedő szerepet. Időrendben Kitaibel Pál, Janka Viktor, Degen Árpád, Jávorka Sándor, Ujhelyi József, Jakucs Pál, Fekete Gábor említhetők ebben a sorban, akiknek munkássága révén a Balkán-kutatásban Magyarország vezető szerepet vívott ki magának. Nem véletlen, hogy a Magyar Természettudományi Múzeum jelenleg is a kiemelt kutatási irányjai között nevezi meg a térség komplex (botanikai és zoológiai) vizsgálatát. Ebbe a folyamba kapcsolódott be flórafeltáró munkájával Barina Zoltán és az általa vezetett munkacsoport, amelynek állandó magját magyar és albán botanikusok: Alfred Mullaj (Tirana), Pifkó Dániel (Budapest), Somogyi Gabriella (Budapest), Marjol Meco (Tirana), Marash Rakaj (Shkodra), egyben a kötet meghatározó szerzői, alkották. A mintegy 15 év alatt összegyűlt eredményeket foglalja össze a most megjelent könyv. Az angol nyelven megírt flóraatlasz első 46 oldalán általános áttekintést olvashatunk Albánia földtani felépítéséről, növényföldrajzi jellegéről és az országot érintő – jobbára külföldi botanikusok tevékenységéhez kötődő – flórafeltáró kutatások történetéről. Ezt követi a könyv tulajdonképeni főrésze, amely nagy részletességgel tárja fel (rendkívüli mennyiségű terepi és herbáriumi adat párhuzamos feldolgozásával) Albánia több mint 3100 edényes fajt számláló flórájának elterjedési viszonyait. A könyv szakmai súlyát növeli, hogy Albánia flórájáról ilyen szintetizáló, átfogó munka mindeddig nem készült, azaz teljességgel hiánypótló mű, továbbá az Albániával szomszédos országok sem rendelkeznek hasonló flóraatlasszal, így vélhetően a környező térségben dolgozó kutatók széles tábora is referenciaként fogja majd használni.

A florisztikai és növényföldrajzi eredmények, a 3167 elterjedési térkép és a hozzájuk tartozó leírások a jelenlegi ismeretek szerinti legpontosabb képet rajzolják Albánia flórájáról. Külön érdeme a kötetnek, hogy a kritikus rendszertani csoportok feldolgozását, nemzetközileg elismert specialisták bevonásával nyújtja: Dirk Albach (Oldenburg; *Veronica*), Baráth Kornél (Szombathely; *Cuscuta*), Jana Bílá (Prága; *Sorbus*), Günter Gottschlich (Tübingen; *Hieracium*), Ivana Janković (Belgrád; *Campanula pyramidalis* agg.), Kerényi-Nagy Viktor (Budapest; *Rosa*), Jan Kirschner (Prùhonice; *Taraxacum*), Nevena Kuzmanović (Belgrád; *Sesleria*), Dmtar Lakušić (Belgrád, *Sesleria*, *Campanula pyramidalis* agg.), Mesterházy Attila (Celldömölk; *Callitriche*, *Potamogeton*, *Ranunculus* subgen. *Batrachium*), Németh Csaba (Budapest; *Sorbus*), Milica Rat (Novi Sad; *Ornithogalum*), Jan Štěpánek (Prùhonice; *Taraxacum*). A kötet végén négy függelék is helyet kapott, amelyek többek között a szinonim nevek és az Albániában előforduló kultúrnövények vonatkozásában adnak hasznos segítséget az Olvasónak, majd ezeket követi a munkában említett valamennyi fajt listázó névmutató.

A könyv a Magyar Természettudományi Múzeum kiadásában jelent meg, ami megfelelő rangot ad ennek a jelentős műnek, mely egyben méltó folytatása is a Múzeum gondozásában megjelent, kiváló monográfiák sorának. A Balkánt kutató, vagy oda látogató minden botanikusnak jó szívvel ajánlható, de mellettük mindazoknak a terepen mozgó kutatóknak is nélkülözhetetlen segítséget jelenthet, akik az általuk vizsgált élőlénycsoportokat a vegetációhoz kötődően keresik fel.

CSONTOS Péter (Budapest)